

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod«
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 140.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE. Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

DEMISIJA VLADE GROFA BETHLENA

Z odstopom grofa Bethlena, ki se umika iz političnega življenja, se madžarska notranja in zunanja politika ne bo izpremenila

Budimpešta, 20. avgusta. Včeraj dopoldne je grof Bethlen podal regentu Horthyju demisijo svoje vlade, ki je bila sprejeta. Mandat za sestavo nove vlade je bil kmalu nato poverjen grofu Karolyju.

Nepričakovano demisijo kabineta pojasnjuje uradno, da je ministrski predsednik Bethlen do takih letih napornega dela potreben počitka, toda v političnih krogih govore, da to ni vzrok Bethlenovi demisiji, nego komplikacije v Parizu pri pogajanjih za madžarsko posojilo.

Budimpešta, 20. avgusta. V političnih krogih računajo s tem, da se bo grof Bethlen za bodočo popolnoma umaknil iz političnega življenja. Že danes se je govorilo o konstituiranju prehodne vlade, v kateri grof Bethlen ne bi bil zastopan. Na gotovih mestih zopet zatrjujejo, da je bil grof Bethlen prisiljen podati ostavko na željo inozemskih faktorjev. Drugod izjavljajo, da je njegov izstop iz političnega življenja namenjen le za določeno dobo, ker je treba rešiti nekaj važnih zunanje-političnih vprašanj, ki se jih sam ne more lotiti. Opozicija računa seveda s tem, da se grof Bethlen ne bo več vrnil v politiko.

Budimpešta, 20. avgusta. Izredno interesantno je v sedanjem političnem položaju dejstvo, da regent Horthy po demisiji grofa Bethlena ni sprejel niti predsednika parlamenta, niti predsednika senata, kakor bi zahteval parlamentarni običaj. Ko je grof Bethlen včeraj ob 10. dopoldne podal demisijo, je bil takoj sprejet vodja unitaristične stranke Pestay ter nato vodja druge vladne stranke predsednik krščan-

skih socialcev Ernst. Nato je bil dopoldne sprejet še bivši finančni minister Tisine vlade Teleszky, čegar avdienca je trajala celo uro. Ko mu je regent ponudil mandat za sestavo vlade, je Teleszky obrazložil, zakaj ga ne more sprejeti, ter je predlagal, naj poveri mandat grofu Karolyju. Na ta način je Teleszky formalno predlagal isto kakor grof Bethlen in je regent poslušal njun nasvet.

Budimpešta, 20. avgusta. Včeraj popoldne in zvečer so se nepretrgoma vršila pogajanja designiranega ministrskega predsednika grofa Karolyja z zastopniki političnih strank. Uspeh je izostal in je celo nekoliko razočaralo, da grof Karolyi ni vodil svojih pogajanj v smeri širše koalicijske vlade, temveč z očitnim namenom, da bi sestavil novo vlado zopet na podlagi stare vladne koalicije.

Popoldne je bila seja glavnega odbora socijalistične stranke, na kateri je bilo ugotovljeno, da ne gre za izpremembo režima, temveč samo za sestavo nove vlade. Socijalni demokrati zahtevajo, naj se takoj skliče parlament, ki naj sklene izpremembo sedanjega volilnega reda in razpiše nove volitve, da bo dobil madžarski narod svoje upravičene zastopstvo v parlamentu in v vladi.

Bethlen o vzrokih svoje demisije

Budimpešta, 20. avgusta. Madžarski dopisni urad objavlja izjavo grofa Bethlena, v kateri pojasnjuje vzroke svoje demisije. Med drugim naglašja: Ker se je posrečilo najeti veliko ino-

zemsko posojilo v višini 5 milijonov funtov in ker je vlada skupno z odborom tri in tridesetih sestavila točen sanacijski program, ni nobenih ovir, da bi ta program izvedli drugi ljudje, ki so še bolj čili in sveži kakor pa jaz, ki sem že deset let na najodgovornejšem mestu. Težke borbe, ki sem jih vodil v tej dobi, so tako omajale moje zdravstveno stanje, da se moram vsaj za nekaj časa umakniti iz aktivnega političnega življenja. Moja demisija je obenem najbolj dokaz, da se nam je posrečilo omiliti finančno in gospodarsko krizo in omogočiti povratek v normalno gospodarsko življenje. Politični sistem ni vezan na ljudi in zato se tudi dosedanja notranja in zunanja politična smer ne bo prav nič izpremenila. Ostal pa bom še tudi nadalje aktiven političen sodružnik, na katerega se lahko sedanji sistem vedno nasloni.

Kaj pravi francoski tisk

Pariz, 20. avgusta. Demisija madžarske vlade je izzvala v vseh političnih krogih veliko presenečenje. Francoski listi za enkrat še ne objavljajo skoro nikakih komentarjev. Večinoma izražajo mnenje, da je kriza deloma posledica zdravstvenega stanja grofa Bethlena, v glavnem pa izzvala zaradi finančne krize in dogodkov zadnjega časa. »Populaire« misli, da se na Madžarskem s tem ne bo ničesar izpremenilo in izraža sum, da gre morda le za spreten maneuver grofa Bethlena, ki naj olajša restavracijo »Habsburžanov«.

rudnike in bodo priložile obenem poročila, da je prosilec v celoti zadostil svojim plačilnim obveznostim iz prejšnjih let v smislu § 5 zakona, nadalje, da je po dosedanjih izkušnjah direkcije dober plačnik. Glede jamstev mora direkcija posvetiti največjo pažnjo denarnim zavodom, ki jamčijo, in mora o tem poročati.

Prošnja, ki ne soglašajo s tem zakonom, bodo rešile gozdne direkcije same in jih bodo odbile. V tem primeru se sme stranka pritožiti na ministra za šume in rudnike.

Francosko-ruska pogajanja

Pariz, 20. avgusta. Kakor poroča »United Press« je bila baje med Francijo in Sovjetsko unijo sklenjena nenapadna pogodba, na podlagi katere sta se obe državi obvezali, da bosta ostali v primeru nezvezanega napada od tretje strani strogo nevtralni.

Pariz, 20. avgusta. AA. »Intransigent« demantira vest, da bi bil med Francijo in Rusijo parafiran pakt o jamstvu pred napadalo vojno. Vest je vsakako preuranjena. Med trgovskimi pogajanjimi med Francijo in Rusijo so delegati sicer govorili o tem paktu, vendar pa sklepa o njem še ni.

»Vila Velebita« v Napulju

Rim, 20. avgusta. AA. Agencija Stefani poroča iz Napulja, da je tjakaj prispela jugoslovenska šolska ladja »Vila Velebita«, ki bo nadaljevala pot v Marseille.

Raziskavanje Grenlandske

Pariz, 20. avgusta. »Matine« poroča iz Osla, da se je dvema Norvežanom, Mehrenu in Hodegaardu posrečilo priti preko Grenlandije prvič v smeri od zapada proti vzhodu ter premagati pri tej priliki tudi oromni grenlandski lednik. Oba raziskovalca sta prepotovala na sanah okroglo 1000 km in sta včeraj prispela zdrava na vzhodno obalo Grenlandije.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2285.65—2292.49, Bruselj 789.40—791.76, Curih 1102.05 do 1105.35, Dunaj 796.77—799.17, London 275.23 do 276.05, Newyork 5654.84—5671.84, Pariz 222.03—222.69, Praga 167.84—168.34, Trst 294.44—297.34.

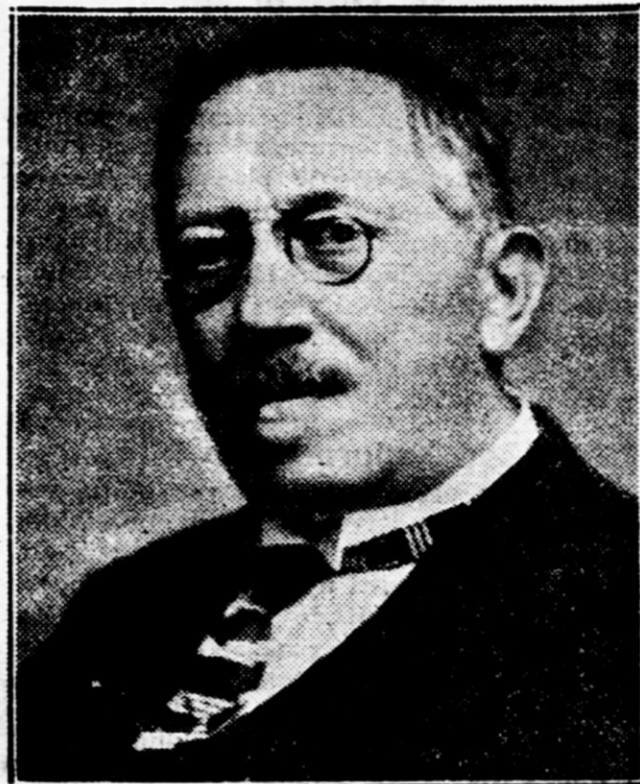
INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.055, London 24.865, Newyork 514.25, Bruselj 71.65, Milan 26.015, Madrid 45.40, Dunaj 72.30, Sofija 3.725, Varšava 57.65, Budimpešta 90.025, Bukarešta 3.06.

Notar Aleksander Hudovernik

Ljubljana, 20. avgusta.

V kratkem presledku 14 dni je posegla neizprosna smrt že drugič v vrste naših pravnikov in nam iztrgala enega najmarkantnejših mož našega javnega življenja. Pozno ponoči je zatisnil za vedno svoje blage oči notar, predsednik notarske zbornice in prvomestnik CMD g. Aleksander Hudovernik. Bolehal je sicer že dober mesec, vendar je pa prišla vest o njegovi smrti nepričakovano, saj smo bili vajeni videti tega simpatičnega moža na ljubljanskih ulicah kot trdno korenino, ki se ji še ni poznalo sedem križev.

Zgodovina se ponavlja. Predsedniku advokatske komore dr. Danilo Majoronu je sledil v kratkem presledku v večnost še predsednik notarske zbornice. Pred 30 leti, 15. januarja 1901, je umrl v Ljubljani predsednik odvetniške zbornice dr. Alfonz Msche. 14. junija istega leta je pa pobrala smrt predsednika notarske zbornice g. Ivana Gogola.

Narodni veljak, prezasluzni naš javni delavec, odhaja v večnost poln delovne moči in načrtov za bodočnost. Pol leta je tega, ko smo mu vsi iz dna srca čestitali k 70 letnici rojstva z iskreno željo, da bi nam ga usoda ohranila še dolgo vrsto let tako čilega, marljivega in požrtvovalnega, kakor je bil do svojega življenjskega jubileja. Pa je hotela neizprosna usoda drugače in zdaj ga ni več med nami.

Pokojni Aleksander Hudovernik je bil rojen 21. februarja 1861 v Stični, kjer je bil njegov oče sodni uradnik, brat pa znani glasbenik Ludovik, ki je leta 1901 umrl kot kapelnik stolne cerkve v Mariboru. Gimnazijo je dovršil Aleksander v Novem mestu leta 1878 in zamudil ni nobene sestanka, ki jih prireja vsako leto novomeški dijaki v Ljubljani. Po maturi se je vpisal na juridično fakulteto na Dunaju, kjer je svoje pravoslovne študije dovršil leta 182. Posvetil se je notarjatu in je služboval v Kranjski gori in Kostanjevici, od leta 1904 pa v Ljubljani, kjer je za notarska zbornica leta 1919 kot odličnega pravnik in najboljšega kolega izvolila za predsednika.

Ze na vseučilišču in pozneje kot notar

je pokojni neumorno sodeloval pri našem listu in pisal zanj znamenite uvodnike o narodnih vprašanjih, zanimive članke o pravnih problemih in tudi listke najrazličnejše vsebine, posebno pa se je s svojimi spisi uspešno boril za pravice slovenskega jezika pri sodišču. Kot pravnik je posebnogo mnogo pisal za Moschetov »Slovenski pravnik« kjer je priobčeval razne sestavke in drobtine iz slovskega prava. V tezi znameniti zbirki slovenskih juridičnih spisov so izšle Hudovernikove temeljite razprave o črnogorskem zakonodajstvu in slovenskih pravnih običajih. »Navod za zapisavanje pravnih običajev, kateri žive v narodu«, »Prisege ljubljanskega mesta«, »Slovenski jurist«, »O pravni terminologiji«, »Novi kazenski zakon za Rusijo«, biografiji Tomaža Dolinarja in dr. Jakopa Razlaga ter več starih pravnih slovenskih običajev. Ti članki so nastali večinoma iz predavanj v dunajski »Sloveniji«, kjer je bil pokojni med najagilnejšimi člani. Največje njegovo delo je pa sodelovanje pri prevajanju »Občnega sodnega reda«, ki ga je po večini on prevedel, izdal pa dr. Mosche.

Pokojni pa ni bil samo odličan pravnik, temveč se je v svojih mlajših letih mnogo pečal tudi s pisateljevanjem. Ze v Novem mestu se je kot študent seznanil z Janezom Trdino, ki ga je navdušil za slovanstvo. Postala sta dobra prijatelja in leta 1913 so izšli v »Ljubljanskem Zvonu« za Trdinov življenjepis prevažni »Spomini na Janeza Trdino«. Na vseučilišču se je Hudovernik bavil predvsem z rusko književnostjo in leta 1902 je v »Kresu« objavil krasen prevod Turgenjeva »Pesni zmagosne ljubeznic« in članek »Nekaj o Sibiriji«. Nežni Turgenjev je najbolj ugajal rahločutni Hudovernikovi duši in že leta 1883 so izšli v njegovem prevodu tudi Turgenjevi »Poezije v prozi«, leta 1885 pa v Krajčevi Narodni biblioteki snopč »Senilna«.

Največje zasluge, ki ostanejo trajno zapisane v zgodovini naših narodnih bojev, si je pa pokojni pridobil na narodno-obrabskem polju. Leta 1907 je bil izvoljen v odbor CM družbe, kjer je deloval skoraj 20 let kot blagajnik. Njegovo delo je bilo ogromno, saj smo imeli takrat ob meji na severu in jugu vse polno šol, ki so bile v nevarnosti, da pridejo v nemške roke. Leta 1926 je bil pokojni izvoljen za prvomestnika CM družbe, ki jo je do svoje smrti z vso vnemo in vztrajnostjo vodil. Na glavni skupščini istega leta ga je družba na predlog ravnatelja Senekoviča za neprecenljive zasluge soglasno izvolila za častnega člana. Ko se je pokazala potreba nastopiti tudi proti Sibiriji, je ustanovil pokojni društvo »Branibore«, ki je rešilo domovini marsikateri kos zemlje in marsikatero slovskega kmeta.

Tako smo samo mimogrede omenili bogato dedščino, ki jo zapušča Aleksander Hudovernik svoji rodni grudi. Kruta smrt mu je lani ubrala zvesto družico tako, da zapušča samo hčerko Zoro, poroč. Janežič. K večnemu počitku ga spremimo jutri ob 16. z Erjavčeve ceste št. 24. Bodi odličnemu pravniku in narodnemu prvoborniku lahka domača zemlja, ki ji je posvetil toliko svojih bogatih moči! Težko prizadeti rodbini iskreno sožalje!

Angleški sanacijski program

Znižanje plač ministrov in javnih nameščencev za 20 % — Pred povišanjem carin — Odločilna seja izvršnega odbora delavske stranke

London, 20. avgusta. Včerajšnja v vseh političnih krogih z največjo napečnostjo pričakovana seja vlade ni prinesla pričakovane odločitve glede sanacije angleških državnih financ. Seja vlade je trajala celih 9 ur do 11.30 ponoči.

Kakor poroča današnji »Daily Herald«, na seji vlade ni prišlo do sporazuma glede sanacijskega programa, ki ga je sestavil ministrski odbor na podlagi predlogov in poročila komisije za štednje. Vlada je v načelu sklenila, da se podpora za brezposelne ne zniža, marveč se namesto tega znižajo ministrske plače za 20 odstotkov, sorazmerno pa tudi plače sodnikov, policijskih nameščencev, učiteljev in drugih državnih uslužbencev. V načelu je bilo sklenjeno tudi povišanje sedanjih davkov, vendar pa se bo o višini tega povišanja sklepalo šele naknadno. Najvažnejši problem, uvedba finančnih carin v izno-

su 10 odstotkov sedanjih carin, je ostal še nerešen. V vladi glede tega ni prišlo do sporazuma, ker se del ministrov povišanju carin odločno upira. Sklepi vlade bodo danes predloženi voditeljem opozicijskih strank, za popoldne pa je sklicana skupna konferenca vlade in eksekutive delavske stranke. V političnih krogih sodijo, da bo na tej konferenci padla odločitev o nadaljnji usodi vlade.

London, 20. avgusta. d. V London so se vrnili vsi voditelji opozicijskih strank, da bi bili v slučaju potrebe na razpolago ministrskemu predsedniku v razgovorih o položaju. Listi izražajo pričakovanje, da bodo predlogi vlade sprejeti na skupni konferenci generalnega sveta strokovnih zvez ter eksekutivnega odbora delavske stranke kljub mnogim diferencam. Ako se to zgodi, bodo predlogi vlade nato predloženi opozicijskim strankam.

Olajšave za gozdno industrijo

Pravilnik za izvrševanje zakona o olajšavah gozdni industriji

Beograd, 20. avgusta. AA. Na podlagi zakona o olajšavah gozdni industriji zaradi krize je minister za šume in rudnike dr. Stanko Šibenik predpisal pravilnik o podeljevanju olajšav gozdni industriji.

S tem zakonom predvidene olajšave se bodo podeljevale na podlagi dolgoročnih in kratkoročnih pogodb predvsem osebam, ki jih bo precenil minister za šume in rudnike in pri tem upošteval razmere vsakega prosilca in stvarno upravičenost njegovih zahtev.

Glede podelitve olajšav ali odgoditve preliminarja po določbah posameznih pogodb in tega zakona (§ 1 točka 1) je treba v sporazumu z dotičnim podjetjem določiti pri pristojni gozdni direkciji rok odgoditve oziroma repartitijo preliminarja na prihodnja leta. Ta predlog je treba predložiti o potrditve ministru za šume in rudnike.

Odgoditev kupnine oziroma predujma na preliminar za l. 1929/1930 v smislu § 4. odstavek 1 tega zakona se nanaša na predujme in na morebitne državne terjatve, ki izhajajo iz že sestavljenih obračunov,

ali pa iz onih, ki se bodo sestavili za les iz teh preliminarjev.

Odgoditev predvidenih obročnih odplačil je lahko mesečna in se ravna po višini državnih terjatev in po moči podjetnikov, kar preceni minister za šume in rudnike.

Zaradi olajšav, predvidenih v tem zakonu, mora vsak prosilec izročiti primerno taksirane vloge preko gozdnih direkcij. Prošnja se mora sklicevati na določbe obstoječih pogodb in na podlagi teh pogodb izdanih uradnih h sklepov (odlokov, obračunov itd.). Glede olajšav v smislu § 4 tega zakona mora vsak prosilec navesti jamstva, ki jih nudi v pokritje državnih terjatev. Kot jamstvena pisma se sprejemajo samo jamstva prvorazrednih denarnih zavodov, registriranih v ministrstvu financ, hipoteke, kjer morajo biti državne terjatve na prvem mestu ter vrednostni papirji s pupilarno varnostjo. Olajšave § 4 se ne bodo dovikle brez zadostnih jamstev.

Sumske direkcije bodo predložile izročene prošnje s konkretnimi predlogi v obliki nujnih vlog ministrstvu za šume in

Pred krstno predstavo filma „V kraljestvu Zlatoroga“

Kako so Skalaši film izdelovali in kakšne težave so imeli pri tem

Ljubljana, 20. avgusta.

Stojimo tik pred pomembnim kulturnim dogodkom. Prihodnje soboto bo krstna predstava prvega slovenskega alpinskega filma »V kraljestvu Zlatoroga«, filma, ki je za naše razmere nedvomno monumentalno delo in ki pomeni za Slovence naravnost zgodovinski dogodek. Tihon in neopazeno je turistovski klub »Skala« v svoji preveliki skromnosti tri leta snemal, razvijal in izdeloval film, ki bo Sloveniji in vseh držav v ponos, njegov pomen za propagando naših divnih planin in drugih naravnih lepot v zunanjem svetu pa neprecenljiv. Gotovo bo marsikoga zanimalo kako, kdaj in kje je bil ta film izdelan in koliko truda, ljubezni do rodne grude, požrtvovalnosti in vsega občudovanja vredne žilavosti so vložili naši Skalaši v svoje delo. Naj torej navedemo kratak historijat filma »V kraljestvu Zlatoroga«.

V skromni delavnici Skalašev

Na dvorišču Slamičevega podjetja na Gosposvetski cesti je prva slovenska amaterska filmska tovarna, če lahko tako imenujemo dva tesna pritična lokala, kjer imajo naši Skalaši svoje poslovne lokale in kjer so film izdelali. Skromna, za tako veliko delo mnogo preskromna lokala sta tako okusno in praktično opremljena, da človek takoj vidi, s koliko ljubeznijo se oklepajo Skalaši svojega kluba in svojega dela. Prvi lokal je namenjen bolj družabnim in poslovnim sestankom članov, v drugem pa je skromna filmska delavnica, opremljena z najnujnejšimi pripomočki za izdelovanje filma.

Kako so začeli

TK Skala je bil ustanovljen kmalu po prevratu. Leta 1920 se je zbralo okrog 30 mladih, navdušenih turistov in idealnih prijateljev prirode, ki so sklenili ustanoviti svoj klub, da bi lahko z večjim uspehom gojili tovarništvo in turistično v pravem pomenu besede. Takrat je bila turistika pri nas šele v razvoju, o tehnikah plezanja in o plezalnih turah sploh naši turisti še niso imeli dosti pojma. TK Skala, ki ni bil zaenkrat kot konkurenčna organizacija SPD, je prinesel v vrste naših planincev nov pot, nove ideje. Klub se je lotil resnega dela. Članom ni šlo samo za plezalne ture, temveč v enakosti ali pa še večji meri za propagando turistične s predavanji in fotografijami. Klub je pridobil znanega alpinista dr. Kugyja za predavnanja v Ljubljani, ki so bila vedno dobro obiskana in tako si je klub gmotno nekoliko opomogel. Ves čisti dobiček od predavanj je klub takoj porabil za nabavo fotoografskega in filmskega materiala. V svojih vrstah je imel naše priznane fotoamatere, Ravnika, Egono Planinška, Skrlepa in druge. Dohodki od dr. Kugyjevih predavanj so bili podlaga filmu »V kraljestvu Zlatoroga«.

Skalaši so sklenili izdelati prvi slovenski film iz alpinskega življenja. Toda vprašanje je bilo, kako začeti, kaj stvarnik tudi naši Skalaši pri vsej svoji ljubezni do planin niso, da bi lahko iz nič kaj naredili. Slučajno so zvedeli, da je v mestni zastavljalnici filmska kamera. Klub je kamero na dražbi razmeroma poceni kupil in jo poslal v München, kjer so jo preuredili tako, da je bila prikladna za snemanje. Z nakupom filmske kamere je bilo pa klubovo skromno premoženje skoraj že izčrpano. Toda Skalaši ne poznajo in ne priznajo ovir, saj so jih strome počine naučile premagovati vse ovire. Člani so sami založili denar, da je mogel klub kupovati material za izdelovanje filma. Kmalu so pa spoznali, da bo potrebna obširnejša akcija, če hočejo prikazati naše planine v vsej njihovi čarobnosti. Zato so sklenili izdelati film, ki naj pokaže vse lepote Gorenjske, življenje in nehanje našega gorenjskega kmeta, šege in

občaje, planšarstvo, sirarstvo in vse drugo, kar je v tesni zvezi z življenjem prebivalcev krajev ob vznožju naših gorekih velikov.

Skromne podpore

Neumorni predsednik Skale, prof. dr. Ravnik, ki je pravi univerzalni genij, je sestavil s pesateljem Jusom Kozakom libreto za film, ki so mu dali ime »V kraljestvu Zlatoroga« in Skalaši so šli takoj na delo. Potrebne so bile naporne plezalne ture, stroški so naraščali od dne do dne. Člani so morali posćiti v svoji žep, kajti podpore ni bilo od nikoder. In vsa čudovita požrtvovalnost članov bi bila še zaman, da ni našla Skala razumevanja tam, kjer je potkala, proseč podpore. Prva je bila mestna občina ljubljanska. — Prazno blagajno imam, toda 5000 Din vam vemo dam, — je dejal župan dr. Puc. — To je bilo za nas toliko, kakor če bi bili dobili cel milijon, — pravi neumorni g. Egon Planinšek. Tudi drugi čimtelji so se zganili. Nekaj je prispevala takratna oblastna samouprava, nekaj ministrski predsednik, 15 tisoč dinarjev trgovinsko ministstvo, 25 tisoč dinarjev »Putnik«, nekaj so dale še druge ustanove, mestna občina je pa podprla Skalaše dvakrat in jim nakazala še 10 tisoč dinarjev. Za film, kakor so si ga bliž zamislili in kakor so ga tudi izdelali Skalaši, so bile te podpore seveda skromne, vendar pa so kljub temu omogočile dosego cilja.

Vsebina filma

»Skala« je nadaljevala snemanje. V filmu, ki kaže lepote Gorenjske, zlasti Triglavskega pogorja, Bleda, Kranjske gore in Bohinja, plezalne spretnosti naših najboljših alpinistov, življenje planšarjev, krasne prizore iz sirarstva in mlekarstva, delo v jeseniški tovarni itd., nastopajo mladi fantje (Joža Cop, Herbert Drogenik in Miha Potočnik), v epizodni vlogi kot ljubka planšarica pa zala Bohinjska Francka Sodja. Film so izdelovali tri leta in zdaj je kot rečeno tik pred krstno predstavo.

Naporno delo

Kdor le približno pozna vse ovire, ves napor in težke žrtve, ki so jih moral do- prineseti Skalaši, preden je bil film izdelan, se ne more naučiti njihovi žilavosti, nesebičnosti in ljubezni do naših planin. Za prizor, v katerem se prikaže ošab Triglav v nekakšni viziji iz megle in zopet izgine v meglo, so morali Skalaši štrikrat plezati s težko kamero, stativom in drugimi pripomočki na Draški vrh, kamor se potrebuje za plezalno turo dobrih šest ur. Vse prizore je snemal prof. Ravnik, ki pozna kot domačin vsak kotiček v Triglavskem pogorju. Poleg tega je imela »Skala« še neverjetno smolo. Prvotno je sodeloval v filmu namesto Drogenika Kajzelj, ki si je pa leta 1928 na plezalni turi na Prisojniku zlomil nogo in je moral svoje delo opustiti. Tako so morali 1000 metrov že izdelanega filma zavreči in začeti znova.

Naporno in tudi nevarno je bilo snemanje v planinah, nič manj naporno pa tudi delo v ateljeju. Dan za dnevom, pa tudi noč za nočjo so predsedeli Skalaši v svoji skromni delavnici, kjer so večkrat pozno v noč razvijali in kopirali film pri motni rdeči luči, ki jim je kvarila oči. Na etotone metrov filma je šlo v koš, kajti Skalaši so strogo pazili, da dobimo res film, s katerim se bomo pred svetom lahko postavili.

Prepričani smo, da ogromni trud naših vrlih Skalašev ne bo zaman. Zanimanje za prvi slovenski alpinski film je že zdaj doma in v tujini med našimi izseljenci tako veliko, da ni nobenega dvoma, da dobe Skalaši za svoje naporno delo popolno priznanje. Na pojedine prizore iz filma in druge zanimivosti v zvezi s tem velevažnim delom se še povrnemo.

Logatca 4788, Litije 4747, Kamnika 3930, Kranja 3908, Dolnje Lendave 3094, iz ostalih srezov pa od 800 do 2600. Najmanj ljudi se je izselilo iz srezov Laško (812) in Slovenjgradec (804).

Večina teh izseljencev si je v tujini ustanovila družino in dom in lahko računamo, da živi zunaj okrog 400.000 naših ljudi. Največ jih je seveda v Ameriki, kar smo omenili že včeraj. Računajo, da živi v USA najmanj 250.000 Slovencev, ki so pa seveda zelo raztreseni. Kompaktna večina je samo v Clevelandu in nekaterih drugih naselbinah.

Iz pestre policijske kronike

Ljubljana, 20. avgusta.

Včeraj in danes sta bila zopet dva dneva težkih nesreč. Včeraj je na Gosposvetski cesti novi tramvaj povozil neko 96letno staro do smrti, davi se je v skladišču glavnega kolodvora pripetila težka nesreča, katere žrtev je postal skladiščni delavec France Klobučar, v bolnico so pa morali prepeljati tudi delavca Jakoba Pirša iz Kamnika, ki se je tudi težko ponesrečil. Na policijski so imeli danes številne prijave o večjih tatvinah in poneverbah, seveda pa tudi ni manjkalo prijav o običajnih tatvinskih koles.

TRAGIČNA SMRT 96LETNE STARKE.

96letna Marija Hafnerjeva, rojena v Lahovcu, pristojna v Vodice in stanujoča na Vojvoda Mišiča cesti 21., je odšla včeraj jutraj tako kakor običajno že zgodaj z doma in je posejala razne znane ji stranke. Hafnerjeva je bila zasebnica, živela je pa v precej skromnih razmerah in je bila često navezana samo na tujo pomoč. Dobri znanci so ji večkrat pomagali, hodila je le k njim na kosilo ali na zajtrk. Okrog 11.20 je hotela Hafnerjeva, ki je prišla po Knezovi ulici, prekorati tramvajsko progo na Gosposvetski cesti, da bi prišla v Vošnjakovo ulico. Istočasno je po Gosposvetski cesti v smeri proti Siški privožil tramvaj št. 18. Voznik je opazil staro, dajal ji je glasna znamenja z zvoncec, ki jih je pa Hafnerjeva očitno preslišala. Nič hudega sluteč je starica prekorala progo v hipu, ko je bil tramvaj v polnem diru. Voznik je krčevito zagrabil za zavoro in skušal voz ustaviti, toda bilo je že prepozno. Tramvaj je zagrabil nesrečno staro in jo tresel v stran, kjer je nezavestna ter po obrazu vsa okrvavljena obležala.

Številni pasanti so nesrečnici takoj priskočili na pomoč, iz pisarne tvrde Gorec so pa telefonirali reševalni postaji. Reševalni avto je čez nekaj minut nesrečno staro prepeljal v bolnico, kjer se pa ves dan ni zavedla in je snoč okrog 20. težkim poškodbam podlegla.

Policija je ugotovila, da na nesreči voznika ne zadene nobena krivda, ker je vozil s predpisano brzino in tudi neprestano zvonil. Vse kaže, da je bila starica nekoliko gluha in da tramvaja ni opazila, niti slišala.

NESREČA NA KOLODVORU.

V skladišču državne železnice na glavnem kolodvoru se je davi pripetila težka nesreča. Delavec France Klobučar, rojen 1. 1897. in stanujoč v Stozicah 91, je bil zaposlen v skladišču, kjer mu je pa med delom padel težak zaboj na prsa, mu udri prsni koš in ga precej poškodoval. S hudimi notranjimi poškodbami so Klobučarja prepeljali v bolnico. Njegovo stanje je zelo resno. — Podobna nesreča je doletela tudi delavca Jakoba Pirša, starega 26 let in zaposlenega pri Ivanu Erjavcu v Kamniku. Med delom mu je padel težak hloč na desno nogo in mu jo zlomil.

LISTNICO Z 8.000 DIN SO MU UKRADLI.

Včeraj jutraj je prišel k stojnici Marije Čeboškove v Sp. Siški blizu cerkve Sv. Jerneja posestnik in mizarek mojster Ivan Vidmar iz Zg. Šiške. Kupil je kilogram grozdja in odšel, posabl je pa v kočari 8.000 Din gotovine. Vidmar je šele opoldne pograbil listnico in se vrnil k stojnici. Čeboškova mu je dejala, da je kmalu za njim prišel k stojnici približno 40letni moški in hotel kupiti sadje. Tedaj je opazila

Da bo lažja evidenca naših izseljencev in da se v celoti lahko izvede narodno izseljeniški program, je seveda potrebna celotna slika o nastanitvi in razmerah naših izseljencev. V približno isto svrhu je zato bivši oblastni odbor leta 1928, naročil ureditev katastra izseljencev. V katastru se morajo zbirati vsi podatki o naših izseljencih. Kataster je praktična zadeva. Urejen je tako, da bomo na podlagi njega res kmalu lahko točno ugotovili, koliko je naših izseljencev, kako žive itd. Tako je n. pr. iz izseljeniškega katastra razvidno, kje so podporna društva naših izseljencev in drugi važni podatki.

v kočari listnico in vprašala je tujca, če je njegova. Ta je potrčil in naglo odšel po Vodnikovi cesti.

Vidmar je tatvino prijavil policiji, ki sedaj poizveduje za tatom.

VLOM V STANOVANJE.

V terek popoldne je bil izvršen v Dravljah 133 druzen vlom v stanovanje kovinskega strugarja Schuberta. Pri Schubertovih ni bilo nikogar doma in to priliko je izkoristil podjetni vlomilec, ki je siloma odprl stanovanje, pobral razne obleke in perilo ter odnesel tudi nekaj zlatnine, vse skupaj v vrednosti 5.500 Din.

RAZNE TATVINE.

Danes je prijavil na policiji Ivan Tome, da mu je bilo ukradeno 1.600 Din vredno kolo. — Te dni je bilo vlomljeno v stanovanje Jožefo Dolinšek na Viču in so tatovi odnesli nekaj ter istotam stanujočemu Jožefu Suhadolniku nekaj perila, par ponošnih čevljev in nahrbtnik, v skupni vrednosti 275 Din. — Z vrta Ivane Kerinove na Jegličevi cesti 5. je bila ukradena ženska obleka, vredna 250 Din. — Te dni je bilo vlomljeno v barako inž. Dukiča ob Lepi poti ter ukraden pohorju Francu Trojanšku suknjič, in ponošene sive hlače, Ivanu Medvedčku zimski suknjič, inž. Dukiču pa razno orodje. Skupna škoda znaša 400 Din. — Iz veže Mestne hranilnice je bilo Antonu Kovčetu iz Male vasi odpeljano moško kolo znamke »Dürkopp«, vredno 1.800 Din. — V Vegovi ulici je bilo odpeljano kolo Viktorju Češelniku. Kolo znamke »Aiglon« in vredno 1500 Din. — Izpred Kogovškove gostilne v Dravljah je bilo odpeljano kolo Ivanu Hvaliču iz Zapuž.

ARETACIJE IN OVADBE.

Včeraj je policija aretirala Stanka B. in Edvarda M., ker sta prodajala zastavni listek sumljivega izvora. Oba sta imela že večkrat opravka s policijo. — Policija je včeraj aretirala tudi 10 drugih oseb, ki miso mogli dokazati, s čem se preživljajo. — Zaradi kršitve cestno policijskega reda je bilo ovađenih 62 oseb, zaradi kršitve avtomobilskih predpisov pa 18.

Novice iz Mengša

V terek, 18. t. m. je bil pogreb pokojne gospe M. Funtek, gostilničarke in posestnice v Mengšu. Pokojna je zapustila 5 otrok v starosti od 9 do 22 let. Bila je dobra narodnjakinja in zavetnica mengškega Sokola. Koliko je uživala spoštovanja med ljudstvom, je pokazal nadvse lep žalni sprevod. Žalujočim iskreno so žalje.

Za dan 16. t. m. zvečer je bila namenjena manifestacija v proslavo 10letnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra. Ker pa je bila mengška godba za slično prireditve na ta večer oddana v Kamniku, se je ta svečanost v Mengšu vršila v pone- deljek zvečer na zelo impozantnem način. Udeležba tukajšnjega Sokola, mengškega gasilnega društva itd. je bila nad vse pričakovane številna. Razsvetljava in streljanje s možnarji je to lepo patrijotično svečanost še bolj povzdignilo. Mengška godba je zaigrala korajčno med sprevedom zelo dobro kljub temu, da je bila od sobote, ko je igrala že jutraj budnico in potem še dopoldne v Grobljah ter v nedeljo v Kamniku, zelo utrujena. Mladi, ki so bili postavljeni za sprejem g. župnika, so bili tudi na ta dan okrašen z zastavami kakor tudi hiše po vsem trgu.

Beležnica

Koledar.

Danes, četrtek 20. avgusta, katoličani: Bernard; pravoslavni 7. avgusta, Zarko.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Pevci z ulice.
Kino Ideal: 100% sreče.

Dežurne lekarne.

Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, mr. Bohinec, Rimska c. 24 in dr. Kmet, Dunajska c. 14.

Zahvala

Po veličastni manifestaciji narodnega delavstva v Trbovljah, smatra Izvrševalni odbor NSZ v Ljubljani za svojo dolžnost zahvaliti se vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli k tako veličastnemu uspehu kongresa NSZ v Trbovljah.

Izvrševalni odbor NSZ se zahvaljuje najiskreneje vsem onim, ki so aktivno sodelovali pri kongresu in ga s svojim delom ali prisotnostjo podprli. Predvsem se zahvaljuje županu Trbovelj g. Vodušku, ki je pred rudniškim sindrikatom iz Beograda, Sarajeva in Zagreba, ki so poslale svoje delegate, Udruženju jug. narodnih železničarjev in brodarjev, o. o. Ljubljana, Zvezi društev privatnih nameščencev, trboveljskemu Sokolu, Zvezi kulturnih društev in vsem ostalim društvom, ki so poslali na kongres svoje zastopnike in po njih kongres pozdravili s toplimi besedami. Hvala številnim korporacijam in prijateljem, ki so kongres brzojavno ali pisмено pozdravili, hvala predvsem gg. podbanu dr. Pirkmajerju, poslaniku dr. A. Kramerju, županu dr. D. Pucu, ministru Ivana Pucelju, Ivanu Deržiču, Jošku Zemličku itd., ki so kongres pisмено pozdravili.

Končno hvala vsem članom podružnice NSZ za tako veliko udeležbo na kongresu. Predvsem pa velika hvala trboveljski podružnici NSZ, ki je storila vse, da je kongres v vsakem oziru uspel, hvala rudniški godbi in kapelniku g. Hudačinu, hvala športnim klubom, ki so sodelovali v nogometnih tekmah, predvsem hvala S. K. »Amaterjuc, ki je dal pobudo za tekmo. Skratka; še enkrat prisrečna hvala vsem onim, ki so pokazali toliko simpatij do našega pokreta.

V Ljubljani, dne 20. avgusta 1931.
Izvrševalni odbor NSZ:
Vladimir Kravos l. r. Rudolf Juvan l. r.
tajnik predsednik

Dame imajo prednost

Vsak prijatelj narave ve, da je ena najzanimivejših raziskovalčevih nalog proučevati selitev ptic in prodirati tako v njeno tajnostvenost. Tu nam leti naravoslovec na nešteto vprašanj. Zakaj ptice sploh odlete v druge kraje? Katero pot ubere? Kdo jim to pot označi? In še cela vrsta drugih vprašanj je, na katera more odgovoriti samo oni, ki se dolgo in temeljito, pa tudi s potrebno ljubeznijo peča s pticami selivkami.

Novo stran tega problema je odkril Anglež Noble Rollin. Ugotovil je, da ptice selivke ne letе kar v slučajno in od vseh vetrov zbranih jatah, temveč strogo ločene po spolu. Spredaj, kakor se pač spodobi, letе samice. Dame imajo povsod prednost, tudi pri pticah selivkah. Samice odlete naprej, samci jim pa slede malo pozneje. Rollin je ugotovil to zanimivost po dolgem prizadevanju. Celo sezono je opazoval selitev ptic in vedno jih je ujel nekaj iz jate. Tako se mu je posrečilo ugotoviti, da niso ptice selivke v eni in isti jati nikoli pomešane. Kar se tiče prednosti dam, so ptice selivke mnogo bolj galantne kakor ljudje.

Še nekaj podatkov o naši emigraciji

V zadnjih 10 letih je šlo iz Slovenije čez morje 18.164, v zadnjih 50 letih pa 100.000 izseljencev

Ljubljana, 20. avgusta.

V terek smo poročali o važni konferenci, ki se je vršila v ponedeljek v Delavski zbornici, in sicer o zvezi med izseljenci in domovino ter o zaposlitvi domov se vračajočih in deportiranih izseljencev. Da bo naša javnost vsaj približno poučena o razmerah naših izseljencev, od kje in kdaj so se izselili in kje so naseljeni, približujemo še nekaj zanimivih podatkov.

Na podlagi statistike izseljeniškega komisarijata v Zagrebu, ki bazira na številu prodanih vozniških kart, se je izselilo iz Slovenije v zadnjem desetletju v prekomorske kraje 18.164 naših državljanov. Leta 1921. se jih je izselilo 2489, naslednje leto pa samo 440, leta 1923. 1312, leta 1924. 1197, leta 1925. 1579, leta 1926. 2131, leta 1927. 2227, leto 1928. je bilo rekordno. Izselilo se jih je 3162, leta 1929. 1976, lani pa 1671.

V statistiki niso upoštevani izseljenci v kontinentalne države, kamor se je v istem časovnem razdobju izselilo 15.557 oseb. V Evropi imamo 52.000 naših emigrantov, in sicer v Franciji 16.000, v Nemčiji 30.000, na Holandskem 3000 in v Belgiji 3000. Ty niso smatrani za stalne izseljence, ker se nekateri poleti vračajo domov, na primer gozdni delavci, dočim nasprotno, kmetijski delavci prihajajo pozimi domov.

Ker pa je važno, da vemo, koliko je v inozemstvu trajno bivaajočih naših ljudi, je izseljeniški referent banske uprave uvedel po občinah štetje onih, ki so se v zadnjih 50 letih izselili in se še niso vrnili. Seveda je bila to precej problematična zadeva, kajti nobena občina ni vodila statistike svojih izseljencev. Tako mestno načelstvo v Mariboru v 5 mesecih ni moglo ugotoviti števila svojih izseljencev. V drugih srezih so županstva ugotovila približno število izseljencev v zadnjih 50 letih, ki so ostali trajno v tujini. Večina pa se ne ve, kakšne so družinske razmere teh ljudi, ni znano, če so se pomnožili, če so umrli itd.

Zanimivo so tudi ugotovitve, odkod oziroma iz katerih krajev dravske banovine so se ljudje izseljevali. Iz statistike je razvidno, da se jih je največ izselilo iz krajev, v katerih zemlja ne obrodi toliko, da bi se mogli ljudje doma preživljati. Iz tega tudi sledi, da izseljevanje ni nobena bolezen, temveč živa potreba. Po ugotovitvah občinskih uradov se je izselilo iz dravske banovine vsega skupaj okrog 100.000 ljudi, in sicer največ iz kočevskega srezja, kjer so razmere res najtežje. Iz Kočevja se je izselilo 17.328 ljudi, na drugem mestu pa je novomeški srez, kjer se jih je izselilo 8.372, iz Krškega 6919, Murske Sobote 5.968,

DRUŠTVO „PRAVNIK“ V LJUBLJANI naznanja žalostno vest, da je njega častni član in zaslužni odbornik, gospod

Aleksander Hudovernik

notar v Ljubljani, predsednik Notarske zbornice itd.

danes dne 20. avgusta t. l. preminul.

Pokojnika ohranimo v najlepšem in častnem spominu.

Ljubljana, dne 20. avgusta 1931.

Dnevne vesti

— **Proslava 10-letnice vladanja Kralja Aleksandra v Karlovih Varh.** Na inicijativno našega honorarnega konzula v Karlovih Varh dr. Besaroviča se je vršila v nedeljo v ruski cerkvi svečana služba božja v proslavo 10-letnice vladanja jugoslovenskega kralja Aleksandra I. Službe božje so se udeležili v imenu jugoslovenskega poslanstva legacijski svetnik dr. Bajčić in vsi v Karlovih Varh bivajoči Jugoslovenci. Navzoč je bil tudi policijski ravnatelj dr. Votava, drugi šefi državnih uradov ter mnogo kopaliških gostov. Po službi božji se je dr. Besarovič spominjal zašlega našega kralja in naglašal njegovo veliko ljubezen do jugoslovenskega in češkoslovskega naroda.

— **Iz zdravniške službe.** Zdravnik-volonter v Ljubljani dr. Bogdan Breclji je bil vpisan v imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino.

— **Tujski promet na Gornjem Jadranu.** V prvem polletju tekočega leta je posejlo kopališča Gornjega Jadrana 16.442 tujev, ki so preživeli ob morju 1.8875 dni. Od teh je bilo naših državljanov 8262, Avstrijcev 2502, Nemcev 1890, Čehoslovakov 2324, Madžarov 460, Poljakov 247, Italijanov 195 itd. Na Sušaku so imeli 3805 tujev, v Bakru 226, v Bakarcu 65, v Kraljevi 378, v Crikvenici 3448, v Selcah 529, v Novem 490, v Senju 1032, v Sv. Juriju 50, na Rabu 4210, v Jablancu 64, v Baški 521, v Aleksandrovcu 183, v Krku 499, v Malinski 566, v Omišlju 350 in v Vrhniki 26. Lani v prvem polletju je bilo na Gornjem Jadranu 5 odstotkov tujev več.

— **Metlika priključena na Karlovoško električno omrežje.** Te dni je bila Metlika z Mahtinjo in Rečico priključena na karlovoško električno omrežje. Priključeni vod je dolg 14 km. Stroški so znašali okrog 600.000 Din.

— **Počta, telegrafska razstava.** Poleg številnih drugih institucij razstavi na jesenskem velesejmu precej svojih zanimivih predmetov tudi dravska direkcija pošte in telegrafa. Najzanimivejša bosta dva oddelka: telegrafski, telefonski in radijski predmeti in pa filatelija. V prvem oddelku, ki bo zavzel največ prostora, bodo razstavljene 12 glavnih predmetov: 1.) Stereoskop z 12 slikami avtomatske centrale v Ljubljani in telegrafskih central v Ljubljani, Mariboru. Na isti mizi bodo različni letaki in oddajni aparat za valomer; 2.) Valomer za kratke valove — 10 m na prostoru 500 × 50 cm; 3.) Drugi stereoskop s slikami iz telegrafske in telefonskega ma zvočnik; 4.) Morse (reliefni) oziroma prometa; 5.) Morse (barvni) oziroma motornim pogonom v obratu; 6.) Hughes z duplex s stikalnim načrtom; 7.) Hughes z motornim pogonom v obratu; 8.) Hughes z motornim pogonom v obratu; 9.) Daljnopisni stroj v obratu; 10.) Daljnopisni stroj v obratu; 11.) Avtomatska centrala (100.000 naročnikov); 12.) Telefonski pretikalnik; 13.) Oddajni in sprejemni aparat za kratke valove; električni gramofon z modulacijo in ojačevalcem 225 × 80 cm; 14.) Različni telegrafski in telefonski material; 15.) Zemeljski induktor z občutljivim galvanometrom; 16.) Cevni aparat za proizvajanje nizke (zvočne) frekvence. V drugem oddelku bo interesna zgodovinska zbirka prvih naših znanjk po prevaratu, ki so se teškale deloma na Dunaju, deloma v Ljubljani. Ta zbirka bo tolikanj zanimivejša, ker ji bodo pridelane originalne slike za znamke in kličej. Filatelisti bodo imeli priliko videti tudi načrte za znamke, ki sploh niso bile izdane. Naštevaje posameznosti bi bilo preveč dolgočasno. Zanimivi bodo tudi drugi deli poštne razstave. — Dr. J. T.

— **Zanimiv simfonični koncert v Rogoški Slatini.** Godba 40. pešpotka Triglavskega je priredila v ponedeljek zvečer v dvorani zdravilišča Rogoška Slatina zanimiv simfonični koncert, ki ga je dirigiral višji kapelnik g. dr. Josip Cerin. Koncert je dosegel v vsakem pogledu velik uspeh. Tujci so pravili, da ne poznajo nikjer boljše zdraviliške godbe, kot je Rogoški Slatini.

— **Za pomenitev mesa v Zagrebu.** Mestno načelstvo v Zagrebu je pozvalo Zvezo mesarjev, da v 5 dneh zniža cene mesu in sicer govedina I. prve vrste ne sme biti dražja od 15 do 18 Din, II. vrste pa od 14 do 16 Din. V zadnjih 14 dneh so zagrebški mesarji sami znižali cene mesu za 2 do 4 Din. Zagrebško mestno načelstvo si prizadeva, da se pocene sploh vsa živila.

— **Tudi v Zagrebu so zabeležili potres.** Včeraj smo poročali, da so zabeležili potresomeri seizmološkega zavoda naše univerze dva precej močna potresa v daljavi. Potres so zabeležili tudi potresomeri geofizičnega zavoda v Zagrebu. Najbrž je bil potres blizu jugoslovensko-bolgarsko-grške meje.

— **Grodje po 2 Din.** Letošnja letina sadja je povečini krajev naše države izredno bogata. Iz Osjeka poročajo, da niti najstarejši ljudje ne pomnijo, da bi bil dovoz sadja na živilski trg tako velik, kakor je letos. Grodje prodajajo v Osjeki po 2 Din kg. V torek ga je bilo na trgu najmanj 100 metrskih stotov.

— **Ruska pšenica na Reki.** S Sušaka poročajo, da imajo Rusi na Reki skladišče pšenice, ki pa gre slabo v promet, ker ji konkurira madžarska pšenica. Zdej nameravajo Rusi cene pšenice znižati, da bi lahko konkurirali s pšenico podunavskih držav. Na Reki bo v kratkem odprt tudi skladišče ruskega lesa.

— **Potek šahovskega turnirja bo prenašal Radio-Ljubljana dnevno ob 20.** v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. Poročalo bo oddajal z Blede jugoslovenski prvak in velemojster dr. Milan Vidmar. V nedeljo in ponedeljek bo oddaja četrt ure prej zaradi inozemskih prenosov. Začetek turnirja bo v soboto 22. t. m. z uvodnim predavanjem dr. Milana Vidmarja.

— **Vsodržavni sejem vina in sadja.** Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da priredi glavna zveza vinogradnikov in sadjarjev kraljevine Jugoslavije od 19. do 21. septembra v Beogradu vsodržavni sejem vina in sadja v prostorih umetniškega paviljona na Kalemegdanu. Predmet razstave bo vino v steklenicah po 0,7 l (seleone renske butiljke), dalje sadje in kletarsko orodje. Razstavljalci, ki se bočejo razstave udeležiti, morajo poslati vino po 3 steklenice vsake vrste in pošiljke naslovljeni na »Zemaljska islošba voča i vina, Beograd, umetniški paviljon na Kalemegdanu«, tako da pridejo pošiljke v Beograd najkasneje do 17. septembra. Na steklenicah mora biti označeno razstavljalčevo ime, vrsta vina, leto pridelka, vinogradniški izvor, cena in količina. Razstavljalci sadja morajo blago poslati strokovno pakirano v zavojih po 5 kg in sicer tako, da bo v Beogradu najkasneje do 17. septembra. Vse pošiljke morajo biti naslovljene vidno na vinogradniško in sadno razstavo. Razstavljalci morajo do 31. t. m. poslati glavnemu tajništvu razstave seznam razstavljenih predmetov. Vsa podrobna navodila se dobe ali pri Zvezi vinogradnikov in sadjarjev kraljevine Jugoslavije, tajništvo Novi Sad, Jelačićeva ulica 16, ali pa pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu, Njegoševa 5. V zvezi s to razstavo se bo vršil 20. septembra ob 10. v veliki dvorani nove univerze vsodržavni vinogradniški in sadjarjski kongres.

— **Sestanek prvih maturantov kranjske gimnazije iz leta 1901,** ki je bil določen za nedeljo 23. avgusta, se radi nepredvidenih ovir preloži na poznejši čas. Tovariši bodo pravočasno obveščeni, kdaj in kje se bo sestank vršil.

— **Oddaja zakupa zemljišča na postaji Derвента v svrhu zgradbe buffeta** se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 4. septembra pri direkciji državnih železnic v Sarajevu. Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOJ v Ljubljani.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da se bo vreme najbrž poslabšalo. Včeraj je bilo skoraj po vseh krajih naše države lepo. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 33,5, v Sarajevu 32,4, v Skoplju 32,3, v Beogradu 30,6, v Ljubljani 28,2, v Mariboru 22,6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758,7, temperatura je znašala 13,6.

— **Ponoči skočila v Savo.** V torek zvečer je skočila v Savo pri mestnem kopališču 19-letna Štefica Pekeže. Bila je uslužbenka pri nekem podjetju in imela je 250 Din mesečne plače. Pri istem podjetju je služil sluga, ki je Štefice neprestano ovajal in obrekoval šefu. Najbrž so in jo poglale v smrt težke gmotne razmere in pa mučna zavest, da ji niti tako pičlega kruha ne privoščijo.

— **Strašni smrt v mlatlincih.** Osemletni Barta Ištvan iz Bačkega Petrovega sela pri Novem Sadu je zlezel na mlatlino, ki je bila v polnem obratu. Na strehi mlatlince je izgubil deček ravnotežje in padel med kolesje, ki ga je strahovito razmesarilo.

— **Ciganka specialista za želodčne bolezni.** Zagrebška policija je aretirala ciganko Drago Nikolić, ki se je izdajala za specialista za želodčne bolezni, češ, da ozdravi v 14 dneh tudi najhujšo želodčno bolezen. Lahkoverni ljudje so ji seveda nasadali in nečta mati je plačala 2700 Din, ker je »lečila« njeno hčerko. Policija je slepari končno stopila na prste.

— **Obdelede obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH.**

Iz Ljubljane

— **Iz Zora Luckmann in Antonija Šterka** na zadnji poti. V torek popoldne so položili tragično umrlo go. Zoro Luckmannovo k večnemu počitku. Na zadnji poti so jo spremljili številni prijatelji in znanci ugledne Luckmannove rodbine. Kako priljubljena je bila pokojna med meščanstvom, je pokazal njen pogreb, za katerim je šlo tudi mnogo lovcev. Krasen venec so položili pokojni na grob mojstranski lovci. Istega dne popoldne so spremlili mnogi znanci in prijatelji ugledne Šterkove rodbine k večnemu počitku go. Antonija Šterkovo. Tudi njen pogreb je pokazal, kako je bila ta dobra mati priljubljena. Bodi jima lahka zemlja!

— **Odhod češkoslovske delegacije narodnega delavstva iz Ljubljane.** Češkoslovska delegacija, ki se je udeležila kongresa našega narodnega delavstva v Trbovljah in v kateri so bili bivši minister in poslanec G. Tucny, poslanec Prohazka, tajnik Vosecky in delegata gg. Končtovsky in Šterban, se je odpeljala iz Ljubljane v sredo z opoldanskim brzovlakom potem, ko si je prejšnji dan ogledala našo lepo Gorenjsko z Bledom in Bohinjem. Od obhoda so se zbrali vsi člani izvrševalnega odbora NSZ na čelu s predsednikom gosp. Juvanom. Odhodu je prisostvoval tudi češkoslovski podkonzul g. Čihelka, ki je drage goste v imenu konzulata prijazno pozdravil. Navzoči postajenačelnik g. Ludvik je s svojo znano uslužnostjo poskrbel, da so se gostje udobno namestili in jim je želel srečno pot. Češkoslovski delegati so odnesli iz naše domovine najlepše vtise in niso mogli prehačiti slovenskega gostoljublja.

— **Pronoščila za ljubljanski jesenski velesejem** in »Kraljevi tedens«. Ker bo Ljubljana od 28. avgusta do 8. septembra 1931 preplavljena s tujci, prosil stanovanjski odtel ljubljanskega velesejma, da se vsi ondi, ki bi hoteli dati na razpolago sobe z eno ali več posteljami (tudi divani) zglašijo v mestnem odpravništvu (Mestni trg 27-III) v uradnih urah od 8. do 14. ure. Meščanstvo se opozarja, da se bo rabilo več tisoč pronoščil, posebno v času od 5. do 8. septembra, ko pridejo udeležniki od

blizu in daleč k odkritju spomenika kralja Petra I. Osvoboditelja in drugim slavnostnim prireditvam (festival s pevskimi in godbenimi nastopi, Gorenjski slavček in Slehernik na prostem) na razstavo slovenskih mest, razstavo slov. turistike, Kmetijsko razstavo itd.

— **V spomin na predsednika C. M. notarja Aleksandra Hudovernika,** svojega ljubega najstarejšega prijatelja je izročil blagajniku moške šentpeterske družnice C. M. Viktor Rohrmann 300 Din.

— **Iz Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** poziva člane ljubljanskih C. M. podružnic, da se udeležijo pogreba družbenega predsednika g. Aleksandra Hudovernika. Pogreb v petek ob 4. popoldne.

— **Iz Rošne doline.** Iz naše vasi se sliši marsikaj: dobro in slabo. Promet je sedaj dirigan od viškega trga čez prgo po XVII. cesti na IV. cesto. Na vogalu XVII. in IV. ceste je obupno blato in »bakradec« so ponoči brez luči. Vodnjaki so skoraj prazni in občina odpira jutraj na tem vogalu hidrant za nekaj časa, da ljudje lahko natočijo nekaj vode in jo potem odnesejo par sto korakov daleč domov. Če pa zamude to priliko, ostanejo brez vode. Kako bi izgledalo tam v primeru ognja res ne vemo? Zanjčič je nekdo praj umestno priporočal, da naj se izpelje vodovod vsaj do konca XVII. ceste. To bi bilo zelo potrebno, ker bo voda v vodnjakih radi kanalizacije in poglabitve Glinšče mogoče precej padla. Prosimo torej upoštevajte tudi ta najbolj zapuščen del vasi in postavite ša pred msto prepotrebno luč na vogalu XVII. in VIII. ceste. Sedaj so bili stanovalci XVII. ceste par dni brez vsake luči.

— **Iz »Ljubljanski Sokole«** sporoča svoje članstvu pretno vest, da je že zopet neizprosna smrt posegla v njegove vrste ter mu ugrabila dolgoletnega in zvestega člana brata Aleksandra Hudovernika, notarja in predsednika notarske zbornice. Dolžnost nas veže, da sprejmemo pokojnika v čim večjem številu na poslednji poti. Zbirališče članstva v petek 21. t. m. ob 16. uri pred hišo žalosti Erjavčeva cesta št. 24. Obleka civilna z znakom. Blagopokojniku časten spomin. Zdravo! — Odbor.

— **Mestna zastavljajnica** bo imela redni dražbi januarja t. l. zastavljenih predmetov in sicer za dragocenosti (zlatino, srebrnino itd.). 7. septembra, ektete (perilo, obleko, stroji itd.) pa 12. septembra t. l. od 15. ure dalje v uradnem prostoru na Poljanski cesti št. 15.

— **Iz Erjavčeve ceste** so zaprli ob Luckmannovi hiši zaradi javne varnosti, ker porirajo to hišo, in ker potrebujejo prostor za orodje in material. V to svrhu so ogradili včeraj cesto do hodnika pred gledališčem z visoko leseno ograjo. Osebni promet ni oviran, z vozili pa vozijo mimo ograjene ceste po hodniku. Danes začno najbrž odkrivati stroho in podirati ostrešje.

— **Na državni II. dečki meščanski šoli v Ljubljani** se prične popravni in drugi izpiti v sredo dne 26. avgusta t. l. Vpisovanje bo v torek 1. in sredo 2. septembra obakrat od 9. do 12. ure. — Natančnejša razprodaja je razvidna na razglasni deski v šolski veži. — Ravnateljstvo.

— **Iz Dr. Pavel Avramovič** se je preselil na Aleksandrovo cesto 4 (mezanin), palača »Viktorija« poleg kavarnе »Emona«, kjer ordinira vsak dan od 9. do 11. in od 14. do 16.

— **Iz Ples v hotelu »Tivoli«** danes. Jazz kapela. 411-n

Elitni Kino Matica

Danes premiera ob znižanih letnih cenah!

Popolnoma novo: Prvič v Ljubljani

Pevci z ulice

Najnovejša in zadnja mojstrovina nedavno umrlega velikega režiserja

LUPU PICKA

V glavnih vlogah Ina ALBRECHT in Maria DALEACIN. Glasba: MARC ROLAND

Kot dodatek najnovejši Paramountov journal. Poročne svečanosti v Rumuniji. — Poroča princese Elvane z Antonom Habsburškim.

Danes ob 4., 1/2 8. in 9 1/2 uri

„Elitni kino Matica“

Telefon 2124

— **Iz Prosvetno društvo »Tabor«.** Danes ob 20. članska proslava 10-letnice vladanja kralja Aleksandra v društvenem lokalu. Udeležba za članstvo obvezna.

— **Iz Dekleta,** ki nameravajo iti služiti ali že služite v mestu, naročajte se na svoje strokovno glasilo »Gospodinjstva pomočnica«, ki je edino, ki vam naj pospešuje vašo stanovsko zavest, ki je najboljša podlaga za nadaljnjo strokovno izobrazbo. Naroča se pri Darinki Vdovici, Erjavčeva cesta 2, in stane celoleto 12 Din. 412-n

— **Mestni socialno-politični urad** v petek dne 21. in v soboto dne 22. t. m. vsled snaženja uradnih prostorov ne bo uradno izvajal svoje pravne dejavnosti.

— **Iz Vozovni promet.** Mestno načelstvo sporoča, da bo križišče Prisojine, Bohoričeve, Jegličeve in Šmartinske ceste zaradi tlakovanja popolnoma zaprta za ves promet od 21. do 29. avgusta.

— **V šoli.** Mihec, tvoja domača naloga je v vsam razredu najslabša. Tvojemu očetu povem, da si len.

— **Dobro, gospod učitelj,** le povejte mu, bo vsaj prihodnjič bolj pazil.

Jestvine, ki se 28 let niso pokvarile

Kaj je videla in doživela sovjetska polarna ekspedicija na ledolomilcu »Malyginu«

Poročilo, ki ga je poslala posadka sovjetskega ledolomilca »Malygina 7. t. m. po radiu, je prineslo svetu mnogo zanimivih podrobnosti o polarni ekspediciji pogumnih ruskih raziskovalcev. V začetku avgusta se je ledolomilec tri dni boril z ledom. Opetovano se je že zdelo, da bo v strašni borbi podlegel. Na 82. stopinji severne širine je presenetil »Malygina« tako srdit napad, da so ogromne ledene gore, ki so neprestano butale ob jekleni oklep ladje, skoraj popolnoma onemogočile vsako vožnjo. V takih, skrajno kritičnih trenutkih, se je ledolomilec kot spreten rokoborec izognil nasprotniku. Umaknil se je, da pridobi na času, se malo odpočil, izrabil v pravem trenutku najugodnejšo priliko in se bliskoma pognal naprej, da je zavzel mesto zmagovalca. Komaj je pa premagal eno ledeno goro, se je pokazala pred njim že druga in tako se je borba nadaljevala.

Slednjič si je ledolomilec srečno ugledil pot do Rudolfovega otoka. Ledolomilec »Krasin« je prispel leta 1928 zelo daleč na sever, saj je dosegel 81. stopinjo, toda »Malygin« ga je znatno prekosil in postavil nov svetovni rekord v prosti plovi med ledenimi gorami. 5. avgust je bil eden najzanimivejših dni »Malyginove« ekspedicije. Udeleženci ekspedicije so posetili na obali kočjo polarnega raziskovalca Fiale, ki stoji tam že od leta 1903 in je zdaj zapuščen. V dobrem stanju so našli vodovod. Če bi položili v telefonsko napravo nov akumulator ali baterijo, bi lahko govorili s poljubnim krajem prezimoval-

ne stanice. Telefon je tak, kakor bi bil montiran včeraj. V observatoriju so našli zvezdoslovne beležke v popolnem redu, nedotaknjene aparate in pisalni stroj.

V skladišču živil na obali so pa gospodarili beli medvedi. Večina za bojev je bila razbita, toda kar se rabi za polarne ekspedicije, mora biti dobro zavito. Živila za polarne ekspedicije so zelo redina in se dolgo ne pokvarijo. Najbolje je, če so spravljene v pločevinastih škatlicah. Vsa živila, najdena na Rudolfovi zemlji, so bila hermetično zaprta v pločevinastih škatlicah odnoso zabojih. Medvedi so zaboje sicer razbili, toda navzlic izbornemu vonju niso zavohali, kaj je v pločevinastih škatlicah. Udeleženci ekspedicije na »Malyginu« so nekateri škatlice odprli in prepričali so se, da je ostalo meso, mleko, čokolada itd. celih 28 let nepokvarjeno.

»Malygin« je govoril vsako noč z Moskvou. Udeleženca ekspedicije Vajkuzev in Losov sta poskrbela, da je imel ledolomilec z »Malyginu« prestolico po radiu redno zvezo. O polnoči so prišli vsi udeleženci ekspedicije v radiokabinu in so po vrsti govorili z Moskvou s svojimi sorodniki in prijatelji. Ko je priplul »Malygin« k Rudolfovemu otoku, so dosegli radiotelegrafisti neverjetno hitrost v zvezi. Losov je uredil aparat, pozvonil in čez tri minute so slišali na Nansenovem otočju odgovor ljudstva iz Moskve. Po pregledu Rudolfovega otoka je odplul ledolomilec skozi Avstrijski preliv proti jugozapadu.

Ime trinajstega meseca

Opetovano smo že poročali, da se pripravljala reforma koledarja. Najbolj se zanimajo za njo v Ameriki, kjer so koledar deloma že reformirali. Ameriški trgovci in bankirji že imajo leto s 13 meseci, novi mesec pa pišejo podobno, kakor druge mesece, samo z rimsko številko, ker imena zanj še nimajo. Predsednik ameriške sekcije svetovnega odbora za reformo koledarja Eastman je te dni povedal radovednim novinarjem, da bo sekcija prepustila parlamentu in senatu odločitev o imenu 13. meseca. Zadeva pri uradni bi bil pa novi koledar vsaj za Ameriko uveden leta 1934, ko se prične januar z nedeljo, kakor naj bi se v bodoče začeli vsi meseci po 28 dni.

Eastman je pripomnil, da je dobila sekcija že 40 predlogov, kako naj krsti novi mesec. Ker bo 13. mesec sredi leta med junijem in julijem, predlagajo nekateri, naj bi se imenoval »Sredina« ali »Sredoljetje«. Drugi predlagajo, naj bi se imenoval 13. mesec Luna« ali Mesečan«. Francoska sekcija svetovnega odbora pa predlaga latinsko ime Sol«, kar pomeni sonce. Če bo ta predlog sprejet, se bo imenoval novi mesec v Angliji in Ameriki »Sunmond«.

Letati ni nevarno

Ameriško trgovsko ministrstvo je izračunalo, da so preletela ameriška prometna letala 22 rednih zračnih progah lani 40,47.037 km. Pri tem se je pripetilo 137 letalskih nesreč. Na 295 tisoč 424 preletenih kilometrov odpade torej ena letalska nesreča. Recimo, da bi človek letal na prog Boston-New York in nazaj, na prog dolgi 820 km. Tu bi bila verjetnost nesreče 1 : 487. Celih osem let bi torej lahko letel vsak teden enkrat, ne da bi se mu bilo treba bati nesreče.

Vseh 137 letalskih nesreč je zahtevalo 18 človeških žrtev. Ena človeška žrtve je odpadla torej na 2.248.058 preletenih kilometrov. Potnik bi torej lahko letal 224 let in preletel vsako leto 10.000 km, ne da bi mu pretila nevarnost, da se smrtno ponesreči. Ameriška prometna letala so prapela lani po rednih zračnih progah 173.105 potnikov. Ena smrtna nesreča je odpadla torej na 6.634 potnikov, na 100.000 potnikov, ki potujejo po zraku, bi torej odpadlo 10,38 smrtnih primerov, dočim odpade na isto število ljudi v Ameriki 171,9 primerov kapi. Ljudem, ki potujejo po zraku, preti torej 17krat večja nevarnost, da jih zadene kap, kakor pa da se med poletom ponesrečijo.

Število žrtev avtomobilskih nesreč je dvakrat večje, kakor število žrtev letalskih nesreč. Lani je zahteval avtomobilski promet v Ameriki 31.000 človeških žrtev in vendar se ljudje avtomobilu še daleč tako ne boje, kakor letala. Če čitamo tu pa tam o letalski nesreči, si takoj mislimo, da bi za vse na svetu ne sedli v aeroplan. Pri tem pa ne pomislimo na statistiko, ki nam jasno priča, da letanje v resnici ni tako nevarno, kakor se nam zdi. Pri letanju je pač treba premagati podedovano in globoko vkoreninjeno bojazn. Večina ljudi se strašno boji zraka, kjer se človek res nima za kaj prjeti. Ljudje si

mislijo, da je mnogo boljše in lažje unreti pri katerikoli drugi katastrofi ali pa v postelji, kakor postati žrtev letalske nesreče.

Iz Celja

— **Skupščina treznih delavcev na Kumu.** Prometno ministrstvo je z odlokom št. 21.002 z dne 18. avgusta dovolilo za udeležence skupščine na Kumu polovično vožnjo za vse proge ljubljanske železniške direkcije za vse vlake in razrede. Dovoljenje velja od 20.—26. avgusta. Kupite vozni listek za postajo Radeče ali Zidani most, Hrastnik, Trbovlje — moko žigosan. Vozni listek ne oddajte, na Kumu dobite potrdilo o udeležbi in nazaj se vozite brezplačno. Udeleženci večjih skupin naj do sobote ob 8. jutraj obveste postajne načelnike o številu udeležencev in številki vlaka in povratka, da ne bodo stali v prenapljenem vlaku. Zagrebčani gredo z izletniškim vlakom, ki odhaja iz Zagreba v nedeljo 0.10, št. 920, in se vračajo z vlakom št. 625. Izletniki iz Ljubljane pa z vlakom 615, ki odhaja iz Ljubljane v nedeljo ob 5.20. Več sledi v prihodnjih dneh.

— **Otvoritev sezone v celjskem Mestnem kinu.** Drevi se vrši v celjskem Mestnem kinu zopet prva redna predstava po dvomesečnem poletnem odmoru. Predvaja se prekrasni zvočni film »Veličanstvo ljubzen«, ki je doživel povsod največji uspeh. V glavni vlogi nastopa jugoslovanska rojakinja Katica Nagy iz Subotice. Prebivalstvo je kino že težko pogrešalo, zlasti v deževnih in večernih dneh.

— **Protialkoholni tabor na Kumu.** Na velikem protialkoholnem taboru, ki se bo vršil v nedeljo, 23. t. m. na Kumu, bodo govorili naslednji govorniki na treznem gibanju v dravski banovini: gg. sv. Kalan, Leopold Puhar iz Ljubljane, prof. Cajnkari iz Maribora, prof. Pavlič iz Celja, vikar Zalar iz Hrastnika in dr. Nick, dr. Mikič dr. Oberški iz Zagreba. Zagrebški udeleženci bodo prispeili v narodnih nošah in z godbo. Trezna mladina in akademiki bodo zažalji v petek in v soboto zvečer, obakrat ob 21., na Kumu veliki kres, obenem pa bodo žgali bengalični ogenj. Na taboru se pričakuje velika udeležba iz vse banovine.

Otroške nogavice z igrom ključ

Najboljše, najtrajnejše, zabeleženje

— **V rodbini je.** Ta bankir ima neverjetno srečo. Se pred vojno je zbral polhove kožice, zdaj je pa že večkratni milijonar.

— **To je v njegovi rodbini.** Njegovega pradedu so obesili.

— **Prejdi sodiščem.** Pomirite se vendar že enkrat! Saj je toženec pripravljen plačati za mestne reveže 1000 Din, ker je vam v razburjenju prisilil zausnico.

— **Komu? Mestnim revežem!** Kdo je pa dobil zausnico, jaz ali mestni revežji?

Emile Gaboriau:

Vampirji velemesta

Roman

Nobenega dvoma ni, da Hortebize po hrabrosti daleč zaostaja za Mascarotom, ima pa zopet to dobro lastnost, da ne odneha, dokler ne doseže cilja, ki si ga je vtepel v glavo.

— Moram vam priznati, gospa grofica, — je dejal, — da sem že slišal nekaj o vaših načrtih. In dovolite, da

13

vam povem, da me ni privedlo k vam golo naključje, kakor ste najbrž mislili, temveč baš ta zakonska zveza.

Grofica de Mussidan je imela dr. Hortebiza rada in z veseljem je kramljala z njim, toda misel, da si dovoljuje vmešavati se v njene zadeve, ji je bila neznosna.

— Zares, doktore, to je za grofa in zame velika čast, da se zanimate za možitev najine hčerke, — je dejala z glasom, iz katerega je jeza kar sikala. Toda doktor ni bil prišel zato, da bi se jezil in tako ni hotel opaziti groficih ogorčenja.

— Verjemite mi, milostiva, — je nadaljeval mirno, — da sem moral

vpriči svojo vdanost, da sem mogel prevzeti to nalogo. In prepričan sem, da ne boste prav nič dvomili o tem, čim vam povem vse, kar morate vedeti.

Te besede je izgovoril s tako osornim glasom, da se je grofica zdrznila.

— Torej gre za nekaj zelo resnega? — je vprašala prestrašeno.

— Morda. Če gre za norca, kakor še vedno domnevam, se vam že vnaprej ponižno opravičujem. Če je pa nasprotno res, kar trdi mož, ki je bil v tej zadevi pri meni in če ima res v rokah nepobitne dokaze...

— Potem, doktore?

— Potem, gospa grofica, vam pra-

vim: lahko se zanesete na mojo vdanost, ker je na svetu mož, ki ima na vas moralni vpliv, mož, čigar voljo morate priznati...

Grofica je počila v smeh, ki pa ni bil iskren.

— Zares, doktore, — je dejala, — vaš obraz je naravnost smešen.

— No torej, najprej bi vas rad vprašal, milostiva, če se še spominjate mladega moža iz vaše družbe, ki je bil prva leta vašega zakonskega življenja v Parizu zelo v časteh... V mislih imam markiza Georga de Croisenoisa.

Grofica de Mussidan je omahnila v naslanjaču nazaj in si zakrila oči, ka-

kor bi hotela pomagati svojemu spomnu.

— Georges de Croisenois, — je dejala tiho, — zdi se mi... Počakajte, doktore!... Ne, zaman si prizadevam, ne morem se spomniti.

Doktor je smatral za svojo dolžnost pomagati njenemu spomnu.

— Croisenois, ki ga imam v mislih, ima brata Henrika in tega gotovo poznate, saj sam ga videl letos pozimi na plesu pri vojvodi de Sairmeuse; plesal je z gospodično Sabino.

— Res je... Da, doktore, zdaj se pa že spominjam.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakom se odgovarjamo — Najmanjši oglaš. Din 5

JUGOGRAD

izvršuje solidno in najceneje vse zgradbe ter tozadevne načrte. — Inž. Srečko Pust. — Inž. arh. Bogomir Pust. — Streliška 33, tel. 2025. 85L

MORSKE RIBE

Danes in jutri sveže pošiljke. Vina prvovrstna dalmatinska iz lastnih vinogradov — v gostilni na dvorišču hotela Tratinik, Sv. Petra cesta 25. 2338

SAMO SE PAR TEDNOV

sprejemamo naročila za prenos in drva po znižani ceni. — Fečenko, Celovška 37. 2331

GRAFOLOG IN HIROSOF

N. Sadlucik v Ljubljani. Cita: karakter, preteklost, sedanost in bodočnost. Sprejema vsak dan od 9. do 12 in od 2. do 7. zvečer. Naslov: Ljubljana, hotel »Slon«, II. nadstr., soba 61. 2335

PREKLIC.

Podpisani Kliner Valentin, vulgo Betelov od Sv. Križa nad Jesenicami, uslužben v tovarni K. I. D. na Jesenicah, tem potom preklicujem vse žaljivke in očitke kot neresnične izjave in popolnoma izmišljene, izrečene na Golicci v Kadilnikovi koči dne 16. julija t. l. napram g. Mirku Kerštinu z Jesenic, uslužbenemu v tukajšnjih tovarnah K. I. D.

Enako se mu zahvaljujem, da je odstopil od sodnega postopanja.

Jesenice, 18. avgusta 1931.

POSESTVO

prvovrstno, na Dolenjskem — takoj naprodaj z vsem inventarjem in letošnjim pridelkom (vino, žito, krompir, sadje, krma in drugo) za 420.000 Din; brez inventarja in pridelka za Din 350.000. A. Seidl, Zagreb, Skalinska ulica 2 (gostilna). 2332

ZAJAMČENO

ozdravite kapavico (tripier) moški in ženske. Novi za 104 Din, stari za 184 Din. Zdravilo pošilja s poštanim povzetjem Dr. Julius Berger, Zagreb, — Medvedgradska 46-II. 2289

URADNIK-ZACETNIK

absolvent Trgovske akademije ali pa maturant se sprejme. — Oferte s curriculum vitae in s prepisi spričeval na oglasni oddelek »Slovenskega Naroda« pod »Trajno 2324«.

POSESTVO

z gostilno in trgovino, ob prometni cesti, 1 uro od Maribora, proti plačilu po dogovoru prodaja — Marija Pečnik, Spodnja Kungota, Rošpoh st. 12. 2333

ZASTOPNIKE

represntativne, za obisk privatnih strank in razpečavanje oljnatih slik, priznanih dunajskih umetnikov — sprejmemo proti fiksnim plačim in proviziji. Ponudbe na naslov: Leda, Zagreb, Ilca 52. 2334

POZOR!

Semena in zdravilna zelišča dobite pri M. Vidmajer, Pogačarjev trg, za stolno cerkvijo. 2232

VI 17707/31—14

10519

Natečaj.

Mestno načelstvo v Ljubljani je spoznamno z Generalno direkcijo državnih železnic v Beogradu

podaljšalo rok natečaja

za izdelavo generalnega projekta novega postajnega poslopja v Ljubljani za 45 dni.

Natečaj se tedaj konča dne 15. oktobra 1931 ob 11. uri dopoldne.

Mestno načelstvo v Ljubljani,

dne 19. avgusta 1931.

Župan: Dr. Dinko Puc l. r.

Mestni pogrebni zavod

Občina Ljubljana

V neizmerni žalosti naznanjamo pretužno vest, da nam je neizprosna usoda iztrgala iz naše srede našega blagega, srčno dobrega, nad vse ljubljene papana in zlatega starega papana, gospoda

notarja

Aleksandra Hudovernika

predsednika Notarske zbornice, predsednika Družbe sv. Cirila in Metoda, častnega člana društva Pravniki, imejitelja reda Sv. Save III. kl. itd.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 21. avgusta 1931, ob 4. uri popoldne od doma žalosti, Erjavčeva cesta št. 24, na pokopališču k Sv. Križu, kjer se položi truplo v rodbinski grobnici k večjemu počitku.

V Ljubljani, dne 20. avgusta 1931.

ZORA in MATKO JANEŽIČ, SAŠI in bratce

ZAHVALA

Nezmožni zahvaliti se vsakemu posebej za nešteto dokazov sočutja povodom nenadomestljive izgube naše iskreno ljubljene soproge, matere in hčere, gospe

Zore Luckmann

roj. pl. Gorup-Slavijski

se tem potom vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem najpristrčneje zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo civilnim oblastem in žandarmerijski postaji v Podpeči za izkazano pomoč in naklonjenost pri prevozu, Slovenskemu lovskemu društvu za častno zastopstvo pri pogrebu, lovčcem in domačinom iz Podpeči, Jezera, Tomišelja in Mojstrane za preobilo dokazov sočustvovanja, kakor tudi vsem darovalcem prekrasnih vencev in vsem, ki so našo predrago spremili na njeni zadnji poti.

V naši neizmerni boli nam je v veliko tolažbo zavest, da je naša nepozabna pokojnica uživala toliko splošnih simpatij in ljubavi.

Vsem in vsakomur posebej naša najiskrenejša zahvala.

Globoko žalujoči ostali